

هوای اسکناس را داشته باشیم

درباره فرهنگ نگهداری از پول و آسیب‌هایی که استفاده نادرست از اسکناس به بار می‌آورد

عظیم‌زاده، ایر اهیمی - تا به حال شده همان طور که دارید اسکناس‌های بی‌زبان را تا می‌زنید برای اینکه بریزید روی سر عروس و داماد، یا در حالی که دارید سعی می‌کنید تمام هنر خود را خرج کنید برای اینکه یک جمله گهربار را به انضمام تاریخ و ساعت روی یک برگ اسکناس به یادگار بگذارید، به این فکر کنید که دارید چه فاجعه‌ای را رقم می‌زنید و چه هزینه‌ای را برای نابود کردن آن‌ها و در مقابل چاپ اسکناس‌های جدید به دولت تحمیل می‌کنید؟ تفاوتی نمی‌کند پول کاغذی باشد یا سکه فلزی، آنچه مهم است یادآوری مداوم این نکته به خودمان است که ما در مقابل تکت تکت پول‌های نقدی که در دست می‌گیریم و دست به دست می‌کنیم، مسئول هستیم. پیشنهاد می‌کنیم ادامه مطلب را از دست ندهید و کمی بیشتر درباره این سرمایه ملی و طریقه حفظ آن تأمل کنید.

کهنه ولی ارزشمند

حتما لازم نیست فردی باشید که برجسب نظم و ترتیب روی پیشانی‌تان مَهر شده است. اگر اسکناس‌هایی را که موجود دارید، در یک کیف منظم بچینید، هیچ‌کس انگ سوسول بودن به شما نمی‌زند. البته این را هم قبول داریم که شما متهم ردیف اول در موضوع فرسوده‌کردن اسکناس‌ها نیستید؛ عواملی چون کیفیت نامناسب کاغذهای اسکناس، تفاوت در ابعاد و... در فرسوده‌شدن نقش مهمی دارد. جالب است بدانید فرسودگی اسکناس‌ها با وضعیت آب‌وهوا و اقلیم رابطه مستقیم دارد؛ به‌عنوان مثال در مناطقی از کشور که آب‌وهوا مرطوب است، آمار اسکناس‌های فرسوده بیشتر از دیگر نقاط است.

هوشمندانه زندگی کنیم

قبول کنید که باید با زمان پیش رفت و از فناوری‌های روز بهره‌مند شد. دارید در شهری زندگی می‌کنید که هوشمندشدن در زمینه‌های مختلف را در اولویت قرار داده است و سعی دارد در سایه این شعار، اهداف خود را پیش ببرد. توصیه می‌کنیم به‌جای جابه‌جایی نقدی، مبالغ، روش الکترونیکی خرج‌کردن را جایگزین آن روش سنتی کنید. با این کار خیالتان از خطراتی که مالتان را تهدید می‌کند، نیز جمع است. البته به‌خاطر داشته باشید که مبلغ اندکی را همراه داشته باشید، چون گاهی برای یک مبلغ ناچیز مثل کرایه تاکسی‌لنگ می‌مانید.

ناقلان بیماری

یک اسکناس ممکن است تا زمانی که به دست شما می‌رسد دست به دست شده باشد؛ از یک پرستار در یک بیمارستان گرفته تا هایپرمارکت سر کوچه و هزار و یک آدم دیگر. فراموش نکنید این اسکناس‌هایی که خیلی بی‌رحمانه آن‌ها را مجاله و پاره پوره می‌کنید می‌تواند ناقل بیماری‌های واگیردار زیادی باشد. لطفاً اگر به فکر این کاغذهای ارزشمند نیستید به فکر سلامتی خود و کودکان‌تان باشید و این فرهنگ را در آن‌ها نهادینه کنید که پول، وسیله خوبی برای بازی نیست و حتماً باید بعد از دست‌زدن به آن دست‌هایشان را با آب و صابون بشویند.

اسکناس یک ثروت ملی است، نه یک دارایی شخصی

حتما اگر به شما بگویم پول‌های نقدی که در دست دارید، متعلق به شما نیست، سریع از در مخالفت وارد می‌شوید. اما باید خدمت شما عرض کنیم که واقعیت همین است. لطفاً به این پول‌های نقدی که مدام از این دست به آن دست می‌شود، به چشم یک دارایی شخصی نگاه نکنید. آن‌ها ثروت‌های ملی هستند و حالا برای مدتی در اختیار شما قرار دارند. حتی شاید بهتر باشد به آن به‌عنوان یک امانت نگاه کنید؛ امانتی که بعد از مدتی در یک مکان و زمان دیگر به دست صاحبان دیگرش می‌رسد. پس لطفاً حسن مسئولیت‌پذیری و امانت‌داری‌تان را بالا ببرید و از آن‌ها به‌خوبی مراقبت کنید.

راه‌حلی به نام کیف پول

تفاوتی نمی‌کند داخل سوپرمارکت مشغول حساب‌و‌کتاب خریدهایش باشد یا قصد داشته باشد پول آژانسش را حساب کند. دستش را می‌کند داخل جیبش و از داخل آن یک مشت پول خرد و اسکناس درهم‌تنیده و مجاله و پاره درمی‌آورد که خودش هم به‌سختی می‌تواند آن‌ها را از هم تشخیص بدهد. آن بنده خدا هم حالا یا حواش به پارگی پول‌ها یا گوشه‌نداشتن آن نیست یا توی معذورت آن‌ها را قبول می‌کند. بهتر نیست یک کیف پول برای خودتان تهیه کنید و پول‌ها را با نظم و ترتیب در آن قرار بدهید؟

اسکناس را با دفترچه یادداشت اشتباه نگیرید

واقعا فکر می‌کنید اسکناس‌ها جای مناسبی هستند برای اینکه روی آن لیست خریدهایتان را بنویسید یا جملات قصار و شعرهای عاشقانه‌تان را روی آن به یادگار باقی بگذارید؟ پول را با دفترچه یادداشت اشتباه نگرفته‌اید؟ اگر خیلی سخت‌تان است پیشنهاد می‌کنیم کنار پول‌های نقدی که همیشه در جیب مبارک خود می‌گذارید، یک دو برگ کاغذ سفید و یک خودکار هم بگذارید. خیلی که جایگز نیست؛ نه؟

طبق اطلاعات موجود در سایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۱۲۰۰ میلیارد	سهل‌انگاری در مراقبت از اسکناس‌ها سالانه خسارت بالغ بر ۲۰۰ میلیارد ریال به بودجه کشور وارد می‌کند
۷۰۰۰ میلیون برگ	سالانه ۷۰۰ میلیون برگ اسکناس از گردونه استفاده خارج می‌شود
۱۲ میلیارد تومان	سالانه ۱۲ میلیارد تومان هزینه تجدید چاپ اسکناس‌های فرسوده می‌شود

نحوه تعویض

اسکناس‌های کهنه یا پاره
تمامی شعب بانک‌ها در تهران و شهرستان‌ها
موظف به تعویض اسکناس‌ها و ابران‌چک‌های
فرسوده هستند.

اسکناس‌های ناقص

شعب منتخب بانک ملی در سراسر کشور براساس
دستورالعمل صادره در این زمینه وظیفه ارزیابی
اسکناس و ابران‌چک‌های ناقص و پرداخت معادل
ریالی آن را برعهده دارند

میانگین عمر اسکناس در ایران ۵ سال
است که این رقم در کشورهای پیشرفته و
صنعتی جهان دو برابر است.

در کشورهای توسعه‌یافته ۵۰ درصد
معاملات بدون ردوبدل کردن پول نقد و
به شیوه الکترونیکی انجام می‌شود.

۱۰ تا ۲۰ = ۱۰
سال
میلیارد تومان

هزینه امحاء و چاپ اسکناس‌های فعلی بیش از هزینه چاپ
پول‌های جدید است و برآورد می‌شود در حد ۱۰ تا ۲۰ میلیارد
تومان در یک افق ده‌ساله به این هزینه‌ها اضافه شود.

دیگر فواید کاهش حجم انتقال پول و
روی آوردن به نقل و انتقال الکترونیکی

- جلوگیری از ربه‌شدن پول
- کمک به کاهش ترافیک در شهر و در نتیجه آلودگی هوا
- استفاده بهینه از زمان
- کاهش هزینه امحاء و تولید اسکناس

شهر فرنگ

از شهرت تا زیبایی

نگاهی به مشهورترین اسکناس‌های دنیا

هنی جاودانی

اسکناس پنجاه فرانکی سوئیس

مانوئل فراندر، طراح این اسکناس، با دقت و مهارت بسیار، جزئیات مهمی را در آن گنجانده و با فاصله گرفتن از سنت همیشگی استفاده از چهره‌های سرشناس، با طراحی یک دست، نمادی از تمامی مردم سوئیس را به نمایش گذاشته است. درون این دست، قاصدکی جای گرفته که سمبل تجارب ارزشمندی است که سوئیس قادر است آن را به دیگران ارائه کند و ورزش باد نمایانگر این بخشنده‌گی است.

اسکناس ۲ دلاری برمودا

این اسکناس، به‌خاطر زیبایی هنری‌اش، از جمله محبوب‌ترین اسکناس‌ها در میان کلکسیونرهاست. در سال ۲۰۱۰ نیز، با وجود ارزش کم اسکناس، به‌دلیل به‌کاربردن طیف زیبایی از رنگ‌ها و طرح‌های متنوع، توانست جایزه اسکناس سال IBNS را از آن خود کند. نقاشی آبرنگ یک سینه‌سرخ، یک گیاه هیبیسکوس و یک پروانه پنهان، که تنها از فاصله‌ای نزدیک قابل رؤیت است، از جمله طرح‌های جالب توجه چاپ‌شده روی این اسکناس است.

اسکناس ۱۰ پوندی انگلیسی

چهره جین آستن، نویسنده مشهور انگلیسی، در سال ۲۰۱۷ روی اسکناس ۱۰ پوندی جدید انگلیسی‌ها ثبت شد. از آنجاکه آستن، از محبوب‌ترین نویسندگان زن رمانتسیم و زاده دهکده مشهور همپشایر در انگلیس بوده و بیشتر عمر خود را نیز در همان منطقه گذرانده، چنین اتفاقی از سوی انگلیسی‌ها اصلا عجیب نبوده است. این اسکناس ۱۰ پوندی، تصویری دلنشین از آستن را به نمایش می‌گذارد که جیمز اندروز، به سفارش برادرزاده آستن، بعد از مرگش، از او کشیده است.

اسکناس ۵۰ دلاری ترینیداد و توباگو

طراحی این اسکناس آن قدر خیره‌کننده بوده است که وقتی برای اولین بار در سال ۲۰۱۴ به نمایش گذاشته شد، باوجود شرکت بیش از ۱۰۰ اسکناس با طراحی‌های شایان توجه، توانست جایزه اسکناس سال را به خود اختصاص دهد. درخشش طلایی اسکناس و تصویر سپهر کاکل قرمزی که بال‌هایش را به قصد پرواز گشوده است، در نگاه اول بسیار جلب توجه می‌کند. پشت اسکناس نیز تصویر ساختمان بانک مرکزی وزنی در لباسی آبی‌نی، که روح جشن‌ها و مناسک محبوب مردم این منطقه را به نمایش می‌گذارد، ثبت شده است.

اسکناس ۵۰ هزار شیلینگی اوگاندا

ظاهر فریبنده این اسکناس قلب انجمن بین‌المللی پول را به آسانی ربود. تصویر روی این اسکناس به زیبایی روح حاکم بر اوگاندا را به تصویر می‌کشد؛ مردی در لباس رهبران بومی اوگاندا و نقشه این کشور که خط استوا را به نمایش می‌گذارد. پشت اسکناس نیز، گوریل‌های کوه‌های سیلوریک به‌همراه نماد استقلال اوگاندا به تصویر درآمده است. رنگ طلایی و طبیعت قدرتمند حاکم بر طراحی این اسکناس، آن را به یکی از اسکناس‌های ارزشمند در میان کلکسیونرهای جهان تبدیل کرده است.

اسکناس ۵۰ پوندی اسکاتلند

آنچه این اسکناس را از اسکناس‌های گذشته متفاوت کرده، استفاده از پرتره مشهور هنری روبرن، نقاش اسکاتلندی در سال ۱۸۲۲ است. استفاده از این نقاشی، فضایی خاص به این اسکناس داده و جذابیت آن را تا جایی افزایش داده است که در سال ۲۰۰۷ توانست جایزه IBNS را از آن خود کند. در این اسکناس، همچنین برای هولوگرام و ویژگی‌های امنیتی دیگر آن، خلاقیت خاصی به کار رفته است. پشت اسکناس نیز یکی از بزرگ‌ترین اختراعات اسکاتلند، چرخ فالکرک، را به نمایش می‌گذارد. نکته جالب درباره این اسکناس، ماهیت چشم‌نواز آن در عین سادگی است.

اسکناس ۲۰ تالایی ساموآ

رنگ‌های روشن، زنده و چشمگیر اسکناس ساموآ، آن را به برنده سال ۲۰۰۸ تبدیل کرد. طرح این اسکناس، یکی از باشکوه‌ترین آشیارهای این منطقه را به تصویر می‌کشد. ساموآ نیز مانند سوئیس، از سنت استفاده از چهره‌های سرشناس فاصله گرفته و پشت اسکناس، مانومیا و تیولا، پرنده و گیاه ملی کشور خود را طراحی کرده است. این ایده، اسکناس ۲۰ تالایی ساموآ را در میان مردم خود محبوب کرده است و مردم ساموآ طراحی جدید را به‌خاطر توجه به طبیعت زیبای کشورشان ستایش می‌کنند.

اسکناس هزار فرانکی کومور

این اسکناس نیز در سال ۲۰۰۶ جایزه انجمن بین‌المللی پول را از آن خود کرد. سلکانت، ماهی اسطوره‌ای این کشور، روی این اسکناس به تصویر درآمده است. بومیان کومور بر این باورند که این ماهی در دوران دایناسورها منقرض شده و اخیراً دوباره در رودخانه‌های کومور رؤیت شده است. کشف دوباره این ماهی، این کشور کوچک را برای مدتی به شهرت رساند و سلکانت آبی‌رنگ را به نمادی از این کشور تبدیل کرد. تصاویر کوچکی نیز از جزایر کومور، که با طیفی از رنگ‌های آبی و بنفش احاطه شده‌اند، روی این اسکناس طراحی شده است و تماشاگران آن، حس خوبی را تداعی می‌کند.